

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: VK-14P/124/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6222202417
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Minárik
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6222202417.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudcom JUDr. Tomášom Minárikom vo veci starostlivosti o maloletých: 1) C. V., R.. XX. XX. XXXX, X) D. V., R.. XX. XX. XXXX O. X) A. V., R.. XX. XX. XXXX, všetci bytom ako matka, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, deti matky: K. D., R.. XX. XX. XXXX, D. V. R. C. XXX a otca: D. V., R.. XX. XX. XXXX, T. D. V. R. C. XXX, T.. Č.. N. XXX/X, K. J., zast. JUDr. Denisou Veselou, advokátkou so sídlom Mierová 1, Veľký Krtíš, o návrhu matky na zvýšenie výživného a o návrhu otca na zníženie výživného k maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. Súd konanie o zvýšenie výživného k maloletým deťom **z a s t a v u j e**.

II. Súd návrh na zníženie výživného na maloleté deti **z a m i e t a**.

III. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom sa matka domáhala zvýšenia výživného na mal. C., nar. X.XX.XXXX na 150,00 Eur mesačne, mal. D., nar. X.X.XXXX na 90,00 Eur mesačne a mal. A., nar. XX.X.XXXX (8 r) na 80,00 Eur na tom skutkovom základe, že o mal. deťoch bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 14P/136/2020-76 zo dňa 07.06.2021, ktorým po tom, čo bolo manželstvo ich rodičov rozvedené a deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, bol otec zaviazaný prispievať na výživu C. výživným vo výške 80 Eur, D. vo výške 70 Eur a A. vo výške 60 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Mal. C. však od septembra 2022 začala navštevovať Strednú odbornú školu hotelových služieb a obchodu vo Zvolene, čím sa zvýšili jej náklady, keď internát stojí 35.00 Eur mesačne, strava 90,00 Eur mesačne, cestovné spolu s vrecovým 20.00 Eur týždenne, hygienické potreby cca 40.00 Eur mesačne. Okrem toho bolo potrebné hradiť vstupné poplatky na školu, a to pracovné oblečenie 80.00 Eur, príspevok na ZRŠ 100,00 Eur na celé štúdium, ISIC kartu 20,00 Eur, zakúpiť školské knihy za 20,00 Eur a uhradiť čitateľský krúžok 4,00 Eur ročne. Okrem toho má výdavky na kredit na mobilný telefón 4.00 Eur mesačne. Mal. nemohla ísť na školský výlet do Viedne, nakoľko si to matka nemohla dovoliť. Zvýšili sa tiež výdavky na mal. A., ktorá je v súčasnosti žiačkou 2. ročníka na základnej škole v Neninciach a na mal. D.O., ktorý je žiakom 7. ročníka na základnej škole v Neninciach. Matka od 20.06.2022 pracuje v Novej Vsi v dvojzmennej prevádzke a príjem má v čistom 620,00 Eur s dochádzkovým bonusom.

2. Otec vo vyjadrení na čl. 18 spisu uviedol, že je v hmotnej núdzi s príjmom len 60 Eur. Na ľavé oko nevidí vôbec, na pravé vidí 50 %. Z uvedených dôvodov si začína vybavovať invalidný dôchodok. Na základe týchto skutočností chce požiadať o zníženie, prípadne o pozastavenie, platenia výživného. Na

informatívnom stretnutí rodičov dňa 9.1.2023 otec uviedol, že žiada o zníženie výživného na všetky maloleté deti, a to na 30 % zo životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa.

3. Na pojednávaní dňa 17.5.2023 matka na návrhu na zvýšenie výživného zotrvala. Doplnila, že na mal. deti poberá náhradné výživné spolu v sume 210 Eur nakoľko otec výživné na deti nehradí, keď naposledy výživné uhradil v januári 2023. Otec na uvedenom pojednávaní uviedol, že návrh na minimálne výživné podal z toho dôvodu, že momentálne poberá len hmotnú núdzu. Ak mu bude priznaný invalidný dôchodok nebude žiadať minimálne výživné. Zároveň výslovne uviedol, že výdavky na maloleté deti, ktoré vyplynuli z vylúchu matky, nespochybňuje.

4. Na pojednávaní dňa 8.9.2023 otec uviedol, že si od posledného pojednávania požiadal o priznanie invalidného dôchodku a zároveň mu bola doručená aj lekárska správa, ktorej súčasťou je aj odborný posudok o invalidite, z ktorých listín vyplýva, že u otca bola určená miera invalidity, teda aj miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou osobou, o 80,00 %. Doteraz však nebolo rozhodnuté o jeho žiadosti o priznanie invalidného dôchodku. Matka na tomto pojednávaní uviedla, že na minulom pojednávaní odhadla výdavky na stravu pre trojčlennú domácnosť na cca 250,00 €. Keď to však doma počítala, zistila, že tie výdavky v skutočnosti sú približne 350,00 €.

5. Na pojednávaní dňa 8.3.2024 matka uviedla, že od posledného pojednávania sa zmenila jej situácia nakoľko od januára 2024 nemá prácu, prepustili ju. Bolo to dohodou, ale nemala na výber nakoľko firma, v ktorej pracovala, prechádza na jednozmennú prevádzku, a teda polovicu ľudí prepustili. Od 01. 02. 2024 sa bola evidovať na úrade práce. Momentálne si hľadá prácu, podala si žiadosť do Fysamu.

6. Na predmetnom pojednávaní zároveň matka so súhlasom otca a kolízneho opatrovníka vzala svoj návrh na zvýšenie výživného k mal. deťom späť. S návrhom otca na zníženie výživného naďalej nesúhlasila.

7. Kolízny opatrovník rovnako so znížením výživného na mal. deti nesúhlasil.

8. Otec na tomto pojednávaní uviedol, že od posledného pojednávania sa zmenilo to, že mu bolo doručené rozhodnutie od nepriznaní invalidného dôchodku. Zároveň mu bola zvýšená dávka v hmotnej núdzi zo sumy 150,00 € na sumu 172,00 €. Zdôraznil, že u neho nastala taká zmena, ktorá odôvodňuje zníženie výživného, nakoľko došlo k poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť až o 80 %. Je pravdou, že posledné obdobie výživné na maloleté deti nehradil. Súviselo to s tým, že dávka v hmotnej núdzi mu bola zvyšovaná až postupne v priebehu konania a jej výška neumožňovala hradiť výživné na mal. deti nakoľko nestačila ani na zabezpečenie jeho stravy, jeho príspevku na bývanie, na úhradu výdavkov na lieky a podobne. Otec si uvedomuje, že potreby mal. detí sa nárastom veku zdvíhajú, nie je však v jeho schopnostiach hradiť výživné tak, ako mu bolo naposledy určené, preto navrhol aby súd znížil výživné na tieto mal. deti na minimum, teda na 30 % zo sumy životného minima, a to od právoplatnosti tohto rozsudku. Záverom poukázal na to, že pri určení jeho možností a schopností prispievať na výživu detí nie je možno vychádzať z priemernej výšky invalidného dôchodku, a to z toho dôvodu, že keby aj odpracoval dostatočný počet rokov, prípadne, keby si doplatil odvody do Sociálnej poisťovne za relevantné obdobie, nie je jasné, aká by bola výška toho invalidného dôchodku, ktorý by mu bol priznaný.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie opakovaným vylúchom matky a otca, lekárskou správou na č. I. 100 spisu, potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti na č. I. 23, potvrdením o poberaní dávky hmotnej núdzi na č. I. 25, 196 a 197 spisu, odpoveďou Sociálnej poisťovne na č. I. 38 spisu, odpoveďou ÚPSVaR Veľký Krtíš na č. I. 39 -40 spisu, odborným posudkom o invalidite na č. I. 103 a nasledujúcich spisov, rozhodnutím Sociálnej poisťovne - ústredie na č. I. 131 spisu, osobným listom dôchodkového poistenia na č. I. 132 spisu, oznámením Sociálnej poisťovne na č. I. 130 spisu, odpoveďou Obce Opatovská Nová Ves na č. I. 155 spisu, odpoveďou Jany Ďuríkovej - VITIS na č. I. 174, žiadosťou o ukončenie pracovného pomeru dohodou na č. I. 150, odpoveďou spoločnosti Technogym E. E., s.r.o. na č. I. 167 spisu, odpoveďou K. na č. I. 170 spisu, pracovným posudkom na zamestnanca zo dňa 04. 03. 2024 a potvrdením o príjme z rovnakého dňa, odpoveďou ÚPSVaR na č. I. 162 spisu, špecifikáciou lieku Xalatan int opo 3x2,5 ml zo stránky [www.liekinfo.sk/liek-xalatan-int-opo-3x2,5-ml-\(fl-ldpe\)-57639](http://www.liekinfo.sk/liek-xalatan-int-opo-3x2,5-ml-(fl-ldpe)-57639) <[http://www.liekinfo.sk/liek-xalatan-int-opo-3x2,5-ml-\(fl-ldpe\)-57639](http://www.liekinfo.sk/liek-xalatan-int-opo-3x2,5-ml-(fl-ldpe)-57639)> , špecifikáciou lieku Xalatan 2,5 ml z webovej stránky <<https://mediately.co/sk/drugs/QedxPapLvYN23VrdHF5hjlvpPB8/xalatan-2-5-ml->

ocna-roztokova-instilacia> , vyhľadáváním pojmu prípravky na zvlhčenie očí a umelé slzy na stránke www.mojalekareň.sk <<http://www.mojalekareň.sk>> a takisto zo stránky www.drmax.sk, špecifikáciou lieku Tebokan 120 mg z webovej stránky <<https://www.adc.sk/databazy/produkty/detail/tebokan-120-mg-959923.html>> , poradňou z webovej stránky <<https://www.benulekaren.sk/detail-dotazu-poradny-je-liek-tebokan-bezne-dostupny-v-internetovej-lekarni-6xdw8>> , cenou lieku Tebokan 120 mg 30 tabletový na stránke <<https://www.gigalekaren.sk/produkt/tebokan-120mg-30-tablet/>> , cenou lieku Tebokan 120 mg 30 tabletové balenie z webovej stránky <<https://www.sos-lekarna.sk/katalog-produktu/tebokan-120mg-por-tbl-flm-30x120mg/>> , špecifikáciou lieku Brimonal 0,2% int opo z webovej stránky <<https://www.adc.sk/databazy/produkty/detail/brimonal-0-2-777699.html>> , špecifikáciou lieku Dorzolamid/timanol 20 mg/ml z webovej stránky <<https://www.adc.sk/databazy/produkty/detail/dorzolamid-timanol-20-mg-ml-5-mg-ml-909130.html>> , priemernou výškou vyplácaných sólo dôchodkov podľa druhu dôchodku v roku 2023 v € a priemernou výškou vyplácaných sólo dôchodkov podľa druhu dôchodku v roku 2024 v € z webovej stránky www.socpois.sk/sp-transparentne/statistiky <<http://www.socpois.sk/sp-transparentne/statistiky>> a zo spisu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 14P/136/2022 oboznámením zápisnice na č. I. 67 a nasledujúcich spisu, správou z prešetrenia pomerov na č. I. 57 spisu, kalkulačkami čistej mzdy na č. I. 72 a 73 spisu a rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/136/2020-76 zo dňa 07. 06. 2021, pričom zistil nasledovný skutkový stav.

10. O výživnom k maloletým deťom bolo naposledy meritórne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/136/2020-76 zo dňa 07. 06. 2021, ktorým súd po tom, čo manželstvo rodičov mal. detí rozviedol, deti zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu C. výživným vo výške 80 Eur, D. vo výške 70 Eur a A.G. vo výške 60 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Z obsahu predmetného spisu (najmä zápisnica na č. I. 67 a nasledujúcich spisu a správa z prešetrenia pomerov na č. I. 57 spisu) vyplýva, že súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že mal. C.W. navštevovala ôsmy ročník základnej školy v Neninciach, kam cestovné bolo bezplatné. Priemerné mesačné výdavky ňu predstavovali cca 120 Eur mesačne (50 Eur strava doma, 37,5 Eur bývanie, školské pomôcky na začiatku šk. roka 20 Eur, t.j. 1,66 Eur mesačne, 20 Eur ročne ZRPŠ, t.j. 1,66 Eur mesačne, ošatenie 15 Eur mesačne, hygiena 10 Eur mesačne, cestovné k lekárovi 5 Eur 3x do roka, t.j. 1,25 Eur mesačne a obedy v škole 3 Eurá mesačne). Mal D. navštevoval piaty ročník ZŠ v Neninciach kam cestovné bolo bezplatné. Priemerné mesačné výdavky na neho predstavovali cca 116 Eur mesačne (50 Eur strava doma, 37,5 Eur bývanie, školské pomôcky na začiatku šk. roka 20 Eur, t.j. 1,66 Eur mesačne, 20 Eur ročne ZRPŠ, t.j. 1,66 Eur mesačne, ošatenie 15 Eur mesačne, hygiena 5 Eur mesačne, cestovné k lekárovi 5 Eur 5x do roka, t.j. 2,08 Eur mesačne a obedy v škole 3 Eurá mesačne). Maloletá A. navštevovala škôlku v Opatovskej Novej Vsi, kam chodila pešo. Priemerné mesačné výdavky ňu predstavovali cca 138 Eur mesačne (50 Eur strava doma, 37,5 Eur bývanie, 12 Eur pobyt v škôlke so stravou, ošatenie 30 Eur mesačne, hygiena 5 Eur mesačne, cestovné k lekárovi 5 Eur 9x do roka, t.j. 3,75 Eur mesačne). Matka poberala dávku v hmotnej núdzi na ňu a na deti 220 Eur + prídavky na mal. deti v sume 76,5 Eur (25,5 Eur na dieťa). Otec nebol nezamestnaný, dosahoval príjem z dávky v hmotnej núdzi 67,80 Eur. Vzhľadom k základnému vzdelaniu a k tomu, že predtým otec dosahoval príjem z výkonu práce od viac ako 400 Eur do 550 Eur v čistom, v jeho možnostiach bolo v čase rozhodovania súdu dosahovať aspoň príjem na úrovni minimálnej mzdy v SR, čo je na r. 2021 v hrubom 623 Eur a v čistom 508,45 Eur (viď č.l. 73 - 75 spisu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 14P/136/2022). V možnostiach matky bolo v danom čase vzhľadom na jej stredoškolské vzdelanie dosahovať príjem 1124 Eur (priemerná hrubá mzda v hospodárstve SR v 1 štvrtroku 2021), čo v čistom predstavuje 859,88 Eur (viď. č.l. 72 a 74 spisu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 14P/136/2022).

11. Matka pri svojom výsluchu na pojednávaní dňa 17.5.2023 uviedla, že je zamestnaná, a to od júna minulého roka, v spoločnosti Mata ako operátor výroby. Má stredné vzdelanie s maturitou. V čistom toho času zarobí okolo 660 Eur aj s dochádzkovým bonusom. Tak isto pobera prídavky na všetky maloleté deti. V spoločnej domácnosti žije len s deťmi. Výdavky na elektriku, vodu a televíziu sú do 100 Eur mesačne, na internet 15 Eur mesačne, kúrenie 1000 - 1200 Eur ročne, strava na celú domácnosť je približne 250 Eur. Pokiaľ sa jedná o mal. C. táto chodí na strednú školu do Zvolena, kde internát sa platí 35 Eur, strava na tomto internáte, to sú raňajky, obedy, večera, 120 Eur s tým, že tam došlo v poslednom období k zvýšeniu tejto sumy. Ďalej výdavky na cestovné a vreckové sú 80 Eur mesačne, 15 Eur sú suroviny na varenie nakoľko v rámci praxe deti varia a potrebujú zakúpiť suroviny na toto varenie. 80 Eur na začiatku školského roku bolo oblečenie na prax. Ďalej sa platilo ZRPŠ, avšak na celé štúdium 5 ročné, a to 100 Eur. Výdavky na drogeriu a kozmetiku maloletej sú do 20 Eur, na ošatenie a obuv 30 Eur. Lieky pravidelne neužíva. Tiež si zabezpečila preukaz do knižnice, tam boli výdavky do 10 Eur na rok.

Na kartu ISIC sú výdavky 20 Eur ročne a kredit na mobilný telefón jej matka dobíja za 4 Eur mesačne. Zo školy sú organizované aj rôzne školské výlety napr. deti išli do Viedne, na týždeň sa platilo okolo 200 Eur. Toto si však dovoliť nemohli, a tak maloletá nešla. Pokiaľ sa jedná o výdavky na mal. D. tento navštevuje Základnú školu v Neninciach, 7. ročník. Na začiatku školského roka sa platilo ZRPŠ 20 Eur na rok. Strava sa od mája v tejto škole neplatí. Školské potreby boli 50 Eur na rok. Na krúžky maloletý nechodí. Ošatenie a hygiena u neho je okolo 40 Eur mesačne, lieky pravidelne neužíva. Mobilný telefón je 4 Eur mesačne. Mal. A. tiež navštevuje Základnú školu v Neninciach, 2. ročník. Školské potreby tam boli výdavky rovnaké ako u mal. D.. Okrem toho tam sú výdavky na družinu 10 Eur, na krúžky výdavky nevznikajú. Výdavky na ošatenie a hygienu sú tak isto rovnaké ako u D.. Lieky pravidelne neužíva. Mobilný telefón nemá. Matka má výdavky na svoje lieky 6 Eur mesačne, na ošatenie a hygienu do 50 Eur mesačne, na hygienu v domácnosti asi 20 Eur mesačne a na mobilný telefón 4 Eur mesačne. Otec sa s deťmi nestretáva.

12. Otec v rámci výsluchu dňa 17.5.2023 uviedol, že je momentálne pracovne neschopný, a to už pol roka. Príjem má z dávky hmotnej núdzy, aktuálne vo výške 115 Eur. Len na lieky minie okolo 90 Eur, keď užíva Tebokan, čo je 30 Eur na mesiac. Približne 30 Eur na mesiac sú umelé slzy do oka a potom ďalšie kvapky, ktorých názov uviesť nevedel. Tam sa kupuje troj balenie tiež za okolo 30 Eur. Vydrží mu to približne na 1,5 mesiaca. Fakticky všetky jeho ostatné výdavky napr. spojené s bývaním, s ošatením, stravou a podobne uhrádza jeho matka. Ohľadne zmeškaného výživného je pravdou, že od začiatku konania v novembri a v januári uhradil sumu 210 Eur. Tiež je pravda, že uhradil aj zmeškané výživné za predchádzajúce obdobie, a to v sume 50 Eur a 70 Eur. Nevlastní žiadne nehnuteľnosti okrem nehnuteľnosti, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve a o ktorého vyporiadanie sa vedie konanie. Nevlastní žiadne hodnotnejšie hnutelné veci. Nemá finančné prostriedky z minulosti. Navyše jeho účet je zablokovaný v exekúcii. Kým bol zdravý tak naposledy pracoval po stavbách v Bratislave, avšak len na dohodu. Pred tým vo Vinici v mraziarňach. Pred tým pracoval trebárs v Technogyme, chvíľu robil aj traktoristu v obci a podobne. Jeho najvyššie vzdelanie je základné. Mrzí ho jeho nepriaznivá finančná situácia, rád by na deti prispel. Momentálne to nie je možné.

13. Na pojednávaní dňa 8.3.2024 otec vypovedal, že je mu veľmi ľúto, že mu nebol priznaný dôchodok kvôli štyrom rokom, ktoré nestihol dorobiť. Situácia je taká, že sám o seba sa nevie postarať. Nikde ho nezoberú do práce, nechcú ho a toho času na deti neplatí nič. Je ochotný dať matke plnú sumu, čo dostáva, t.j. 172,00 € na deti. Je však pravdou, že doteraz neuhradil nič. Je to preto, že nie je schopný manipulovať s peniazmi. Toto všetko za neho riešia iné osoby. Dôvody, pre ktoré mu nebol priznaný invalidný dôchodok, sú také, že robil viac-menej načierno. Bol čiastočne aj na zmluvu, ale väčšinu času pracoval načierno. Pokiaľ sa jedná o jeho výdavky, tak užíva Tebokan, a to každý deň ráno. Tento stojí vyše 50,00 €. Užíva Xalatan, čo sú kvapky, stoja vyše 40,00 € a ďalšie dvoje kvapky za sumu približne 30,00 €, všetko je to mesačne. Nie je si úplne istý týmito sumami, nakoľko tieto veci za neho nakupujú iné osoby. On im nechá peniaze a oni tieto veci zakupujú. Ďalšie výdavky má na stravu a svojej matke dáva za bývanie približne 50,00 €. V rámci doplnenia skutkových tvrdení otec tiež uviedol, že užíva každé ráno jednu tabletku Tebokanu, ďalej si ráno dáva do očí umelé slzy, na obed si dáva Xalatan, a na noc si dáva ešte jedny kvapky, ktorých názov uviesť nevie.

14. Potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti na č. I. 23 spisu, potvrdením o poberaní dávky hmotnej núdzy na č. I. 25,196 a 197 spisu, odpoveďou Sociálnej poisťovne na č. I. 38 spisu, odpoveďou ÚPSVaR Veľký Krťiš na č. I. 39 - 40 spisu a odborným posudkom o invalidite na č. I. 103 a nasledujúcich spisu mal súd za preukázané, že otec bol 2.12.2022 uznaný dočasne pracovne neschopným a od 12.6.2023 bol uznaný invalidným pre praktickú slepotu nakoľko má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 80 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V r. 2022 poberal dávku v hmotnej núdzy od 67,80 Eur do 68,80 Eur, v r. 2023 od 115,60 Eur do 172 Eur, v ktorej výške poberá dávku v hmotnej núdzy aj v súčasnosti. Dávky sociálneho poistenia otec nepoberá.

15. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne - ústredie na č. I. 131 spisu, ktoré nadobudlo právoplatnosť 22.11.2023 otcovi nebol priznaný invalidný dôchodok s odôvodnením, že hoci má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % (konkrétne 80 %), potrebný počet rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 34 rokov do 40 rokov je najmenej 8 rokov. On však pred vznikom invalidity (12.6.2023) získal len 4 roky a 86 dní (1546 dní) dôchodkového poistenia. Prílohou predmetného rozhodnutia je osobný list dôchodkového poistenia

(na č. I. 132 spisu), z ktorého vyplýva, že otec má evidovaných 852 dní učebného pomeru v r. 2001 - 2003 a 694 dní pracovného pomeru od 2006 do 2022.

16. Odpoveďou Obce Opatovská Nová Ves na č. I. 155 spisu, odpoveďou Jany Ďuríkovej - VITIS na č. I. 174, žiadosťou o ukončenie pracovného pomeru dohodou na č. I. 150, odpoveďou spoločnosti Technogym E. E., s.r.o. na č. I. 167 spisu, odpoveďou Márie Kotlárovej na č. I. 170 spisu a odpoveďou ÚPSVaR na č. I. 162 spisu súd zistil, že pracovný pomer otca k obci Opatovská Nová Ves, trvajúci od 7.10.2011 do 6.4.2012, bol skončený uplynutím doby, na ktorú bol uzatvorený; pracovný pomer otca k Jana Ďuríková - VITIS, trvajúci od 1.3.2016 do 30.6.2016, bol skončený na žiadosť otca bez uvedenia dôvodu; pracovný pomer otca k EQUUS a.s., trvajúci od 3.8.2017 do 5.10.2017 bol skončený v skúšobnej dobe a pracovný pomer od 1.2.2019 do 1.9.2019 bol skončený dohodou na písomnú žiadosť otca (na č.I. 150 spisu); pracovný pomer otca k TECHNOGYM E.E, sr.o. , trvajúci od 16.10.2017 do 27.11.2017 bol skončený na žiadosť otca dohodou, keď zamestnávateľ súhlasil z dôvodu jeho veľkej chybovosti, potreby neustálej kontroly zo strany nadriadeného a celkovo veľmi slabého výkonu; pracovný pomer otca k K. J., trvajúci od 1.2.2022 do 1.4.2022 bol skončený z dôvodu zníženia zákaziek a zhoršenia zdravotného stavu otca. ÚPSVaR Veľký Krtíš na žiadosť súdu o oznámenie, či na tomto orgáne prebieha alebo prebiehalo konanie o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu, konanie o preukaze alebo konanie o parkovacom preukaze podľa zákona č. 447/2008 Z.z. na základe žiadosti otca na č.I. 162 spisu odpovedal, že dňa 27.10.2023 bola podaná pani O. V.H., R.. XX.XX.XXXX, D. N. X, K. J., žiadosť o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie otca . Peňažný príspevok na opatrovanie v zmysle § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov priznaný nebol a v súčasnosti prebieha ohľadom tohto príspevku odvolacie konanie.

17. Lekárskou správou na č. I. 100 spisu, špecifikáciou lieku Xalatan int opo 3x2,5 ml zo stránky [www.liekinfo.sk/liek-xalatan-int-opo-3x2,5-ml-\(fl-ldpe\)-57639](http://www.liekinfo.sk/liek-xalatan-int-opo-3x2,5-ml-(fl-ldpe)-57639) <[http://www.liekinfo.sk/liek-xalatan-int-opo-3x2,5-ml-\(fl-ldpe\)-57639](http://www.liekinfo.sk/liek-xalatan-int-opo-3x2,5-ml-(fl-ldpe)-57639)> , špecifikáciou lieku Xalatan 2,5 ml z webovej stránky <<https://mediately.co/sk/drugs/QedxPapLvYN23VrdHF5hjlvbPB8/xalatan-2-5-ml-ocna-roztokova-instilacia>> , vyhľadávaním pojmu „prípravky na zvlhčenie očí“ a „umelé slzy“ na stránke www.mojalekareň.sk <<http://www.mojalekareň.sk>> a takisto zo stránky DRMAX.sk, špecifikáciou lieku Tebokan 120 mg z webovej stránky <<https://www.adc.sk/databazy/produkty/detail/tebokan-120-mg-959923.html>> , poradňou z webovej stránky <<https://www.benulekaren.sk/detail-dotazu-poradny/je-liek-tebokan-bezne-dostupny-v-internetovej-lekarni-6xdw8>> , cenou lieku Tebokan 120 mg 30 tabletový na stránke <<https://www.gigalekaren.sk/produkt/tebokan-120mg-30-tablet/>> , cenou lieku Tebokan 120 mg 30 tabletové balenie z webovej stránky <<https://www.sos-lekarna.sk/katalog-produktu/tebokan-120mg-por-tbl-flm-30x120mg/>> , špecifikáciou lieku Brimonal 0,2% int opo z webovej stránky <<https://www.adc.sk/databazy/produkty/detail/brimonal-0-2-777699.html>> , špecifikáciou lieku Dorzolamid/timonol 20 mg/ml z webovej stránky <<https://www.adc.sk/databazy/produkty/detail/dorzolamid-timolol-olikla-20-mg-ml-5-mg-ml-909130.html>> mal súd za preukázané, že otec v súčasnosti užíva nasledovné očné kvapky: Brimonal, Xalatan a Dorzolamid/timonol. Podľa webových stránok [www.liekinfo.sk/liek-xalatan-int-opo-3x2,5-ml-\(fl-ldpe\)-57639](http://www.liekinfo.sk/liek-xalatan-int-opo-3x2,5-ml-(fl-ldpe)-57639) <[http://www.liekinfo.sk/liek-xalatan-int-opo-3x2,5-ml-\(fl-ldpe\)-57639](http://www.liekinfo.sk/liek-xalatan-int-opo-3x2,5-ml-(fl-ldpe)-57639)> , ktorá stránke je informačným portálom o liekoch, registrovaných na Slovensku, čerpajúca z databázy ŠÚKL v Bratislave a z databázy Všeobecnej zdravotnej poisťovne a podľa webovej stránky <<https://mediately.co/sk/drugs/QedxPapLvYN23VrdHF5hjlvbPB8/xalatan-2-5-ml-ocna-roztokova-instilacia>> je maximálna predajná cena lieku Xalatan int opo 3x2,5 ml 14,96 Eur, úhrada poisťovne 12,75 Eur a doplatok pacienta 2,21 Eur. Podľa webovej stránky <<https://www.adc.sk/databazy/produkty/detail/brimonal-0-2-777699.html>> a <<https://www.adc.sk/databazy/produkty/detail/dorzolamid-timolol-olikla-20-mg-ml-5-mg-ml-909130.html>> maximálna predajná cena lieku Brimonal 0,2 % int opo 1x10 ml je 10,08 Eur, úhrada poisťovne 9,35 Eur a doplatok pacienta 0,73 Eur. Maximálna predajná cena lieku Dorzolamid/timonol Olikla 20 mg/ml+5 mg/ml je 4,14 Eur a úhrada poisťovne predstavuje plnú cenu tohto lieku. Podľa webovej stránky <<https://www.adc.sk/databazy/produkty/detail/tebokan-120-mg-959923.html>> ako aj podľa poradne z webovej stránky <<https://www.benulekaren.sk/detail-dotazu-poradny/je-liek-tebokan-bezne-dostupny-v-internetovej-lekarni-6xdw8>> liek Tebokan 120 mg je viazaný na lekársky predpis s tým, že v Českej republike, kde uvedený liek na lekársky predpis viazaný nie je, ho podľa webovej stránky <<https://www.gigalekaren.sk/produkt/tebokan-120mg-30-tablet/>> je ho možné kúpiť za 11,18 Eur a podľa webovej stránky <https://www.sos-lekarna.sk/katalog-produktu/tebokan-120mg-por-tbl-flm-30x120mg/> za 11,99 Eur. Po zadaní kľúčových slov „prípravky na zvlhčenie očí“, „umelé slzy“ alebo „suché oči“ na webových stránkach www.mojalekareň.sk <[http://](http://www.mojalekareň.sk)

www.mojalekareň.sk <<http://www.mojalekaren.sk/zvlhceni-oci/>>) a www.drmax.sk <<http://www.drmax.sk>> (www.drmax.sk/optika/starostlivost-o-oci/suche-oci <<http://www.drmax.sk/optika/starostlivost-o-oci/suche-oci>>) je možné zistiť, že na predmetných stránkach je možné prípravy na zvlhčenie očí zakúpiť za 3,29 - 14,9 Eur v prípade prvej zo stránok, resp. za 4,19 - 15,39 Eur v prípade druhej z nich.

18. Z pracovného posudku na zamestnanca zo dňa 04. 03. 2024 a z potvrdenia o príjme z rovnakého dňa súd zistil, že matka bola zamestnaná v spoločnosti MATA AUTOMOTIVE SLOVAKIA, s.r.o. do 20.6.2022 do 22.1.2024. Pracovný pomer bol ukončený dohodou s tým, že priemerný čistý príjem matky s bonusmi predstavoval 990,42 Eur.

19. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „ZR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (ust. § 75 ods. 1 ZR).

21. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá ZR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

22. Podľa § 78 ods. 3 ZR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

23. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyššie citovaných ustanovení zákona a po vykonanom dokazovaní výrokom č. I tohto rozsudku konanie o zvýšenie výživného k maloletým deťom pre späťvzatie návrhu matkou zastavil a výrokom č. III. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Z dôvodu, že sa všetci účastníci alebo ich zástupcovia vzdali práva na podanie odvolania voči výrokom špecifikovaným v predchádzajúcej vete, tento rozsudok odôvodnenie uvedených výrokov neobsahuje (ust. § 221 zákona č. 160/2015 Z.z.).

24. Pokiaľ sa jedná o otázku vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, tu súd vychádzal zo záveru, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, že súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (a to aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie), že dieťa sa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov a že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

25. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol vo veci výživného opakovane rozhodnúť (znižiť, resp. zvýšiť výživné, ktoré už bolo raz určené právoplatným rozhodnutím) je zmena pomerov, a to buď na strane rodičov, alebo na strane oprávneného (maloletého dieťaťa), alebo na oboch stranách. V zmysle platnej judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak tieto môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti len vtedy, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia pôvodného rozsudku.

26. Vykonaným dokazovaním má súd preukázané, že od poslednej úpravy výživného ubehli takmer 3 roky. Maloletá C. v čase poslednej úpravy výživného mala 14 rokov, navštevovala ôsmy ročník základnej školy v Neninciach, kam cestovné bolo bezplatné. Priemerné mesačné výdavky ňu predstavovali cca

120 Eur mesačne (50 Eur strava doma, 37,5 Eur bývanie, školské pomôcky na začiatku šk. roka 20 Eur, t.j. 1,66 Eur mesačne, 20 Eur ročne ZRPŠ, t.j. 1,66 Eur mesačne, ošatenie 15 Eur mesačne, hygiena 10 Eur mesačne, cestovné k lekárovi 5 Eur 3x do roka, t.j. 1,25 Eur mesačne a obedy v škole 3 Eurá mesačne). Po zohľadnení prídavku na dieťa (25,5 Eur) tak bolo potrebné na jej výživu vynaložiť cca 95 Eur mesačne. V súčasnosti mal. od septembra 2022 chodí na strednú školu do Zvolena, kde sa internát platí 35 Eur, strava na tomto internáte (raňajky, obedy, večera) je 120 Eur. Výdavky na cestovné a vreckové sú 80 Eur mesačne, 15 Eur sú suroviny na varenie nakoľko v rámci praxe deti varia a potrebujú zakúpiť suroviny na toto varenie. Na začiatku školského roku bolo potrebné zabezpečiť mal. oblečenie na prax za 80 Eur (po prepočítaní na 12 mesiacov do roka predstavuje tento výdavok 6,67 Eur mesačne). Ďalej ZRPŠ na celé 5 ročné štúdium je 100 Eur (po prepočítaní na 60 mesiacov štúdia teda 1,67 mesačne). Výdavky na drogériu a kozmetiku maloletej sú aktuálne do 20 Eur, na ošatenie a obuv 30 Eur. Lieky pravidelne neužíva. Tiež si zabezpečila preukaz do knižnice, tam boli výdavky do 10 Eur na rok (0,83 mesačne), kartu ISIC 20 Eur ročne (1,67 mesačne) a kredit na mobilný telefón predstavuje 4 Eurá mesačne. Okrem toho pokiaľ z výsluchu matky vyplynulo, že výdavky na stravu v domácnosti, kde žije len ona s mal deťmi predstavujú 250 - 350 Eur mesačne (v priemere teda 300 Eur mesačne), avšak je zrejme, že mal. Viktória trávi v tejto domácnosti len víkendy alebo prázdniny, je potrebné uvedenú sumu rozpočítať na jednotlivých členov domácnosti tak, že na matku, mal. D.O. O. A. (ktorí sa okrem víkendov stravujú doma aj na raňajky, na olovrant a na veečeru v pracovné dni) pripadá suma 90 Eur na každú z týchto osôb a na mal. Viktóriu suma okolo 30 Eur ($90 + 90 + 90 + 30 = 300$ Eur). Ďalej z výsluchu matky vyplynulo, že výdavky na elektriku, vodu a televíziu v danej domácnosti sú do 100 Eur mesačne, na internet 15 Eur mesačne a na kúrenie 1000 - 1200 Eur ročne, z čoho možno vyvodíť, že tieto výdavky mesačne predstavujú cca 197 Eur (dodávky energií 90 Eur, internet 15 a kúrenie 92 Eur ako podiel medzi sumou 1100 Eur ročne a 12-timi mesiacmi v roku). Z uvedenej sumy podľa názoru súdu na matku, mal D. a mal. A., ktoré osoby bývajú v tejto domácnosti každodenne pripadá suma cca 60 Eur a na mal. Viktóriu len suma cca 17 Eur. Na úhradu odôvodnených potrieb mal. Viktórie je tak potrebné v súčasnosti uhradiť cca 362 Eur ($35 + 120 + 80 + 15 + 6,67 + 1,67 + 20 + 30 + 0,83 + 1,67 + 4 + 30 + 17$). Z dôvodu, že podľa ustálenej judikatúry (k uvedenému pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. marca 2018 sp. zn. 3 Cdo 88/2017) súd pri určovaní výšky výživného na maloleté dieťa prihliada aj na to, do akej miery sú potreby maloletého hradené z dávok štátnej sociálnej podpory, nevynímajúc dávky platené zo zahraničia, a súd mal za preukázané, že matka poberá na maloletú prídavok na dieťa v sume 60 Eur, a teda uvedená suma je účelovo viazaná na použitie na jeho potreby, zostáva po odpočítaní uvedenej sumy zo strany rodičov na úhradu výdavkov maloletej Viktórie vynaložiť približne 300 Eur mesačne. Z dôvodu, že v čase, keď súd o výživnom k maloletej naposledy rozhodoval, predstavovali tieto výdavky po odčítaní prídavku na dieťa len cca 95 Eur, je potrebné konštatovať, že s nástupom mal na strednú školu mimo miesta jej bydliska s potrebou dochádzania, ubytovania, s nárastom nákladov na školu a s celkovým nárastom životných nákladov v posledných rokoch na území SR došlo k podstatnému navýšeniu odôvodnených potrieb tejto maloletej.

27. Mal D. v čase posledného rozhodovania navštevoval piaty ročník ZŠ v Neninciach, kam cestovné bolo bezplatné. Priemerné mesačné výdavky na neho predstavovali cca 116 Eur mesačne (50 Eur strava doma, 37,5 Eur bývanie, školské pomôcky na začiatku šk. roka 20 Eur, t.j. 1,66 Eur mesačne, 20 Eur ročne ZRPŠ, t.j. 1,66 Eur mesačne, ošatenie 15 Eur mesačne, hygiena 5 Eur mesačne, cestovné k lekárovi 5 Eur 5x do roka, t.j. 2,08 Eur mesačne a obedy v škole 3 Eurá mesačne) a po odpočítaní prídavku na dieťa (25,5 Eur), ktorý matka na neho poberala, bolo potrebné na jeho výživu zo strany rodičov vynaložiť cca 91 Eur. V súčasnosti mal. naďalej navštevuje tú istú školu, kam je naďalej dochádzka bezplatná. Výška ZRPŠ ostala nemenná 20 Eur ročne (t.j. 1,67 Eur mesačne), došlo len k miernemu nárastu výdavkov na školské potreby na sumu 50 Eur ročne (t.j. 4,17 Eur mesačne), avšak z dôvodu dotovaných obedov v škole tento výdavok na maloletého odpadol. Z dôvodu, že mal. je v porovnaní s poslednom úpravou vyživovacej povinnosti takmer o 3 roky starší došlo k nárastu výdavkov na jeho ošatenie a hygieny na sumu 40 Eur dokopy a vzhľadom k jeho aktuálnemu veku (takmer 14 rokov) vznikol aj nový výdavok 4 Eurá mesačne na kredit na mobilný telefón. Z dôvodov, ktoré súd bližšie rozoberal v odseku vyššie, predstavujú náklady na stravu maloletého v domácnosti t.č. 90 Eur mesačne a na bývanie 60 Eur mesačne. Celkovo je tak na úhradu aktuálnych odôvodnených potrieb maloletého potrebné vynaložiť cca 200 Eur ($1,67 + 4,17 + 40 + 4 + 90 + 60$), a po odrátaní prídavku na dieťa (60 Eur) je zo strany rodičov potrebné na tohto maloletého vynaložiť aktuálne cca 140 Eur, čo je takmer o 50 Eur mesačne viac, ako tomu bolo v čase, keď súd o tomto maloletom rozhodoval naposledy.

28. Maloletá A. naposledy navštevovala škôlku v Opatovskej Novej Vsi, kam chodila pešo. Priemerné mesačné výdavky ňu predstavovali cca 138 Eur mesačne (50 Eur strava doma, 37,5 Eur bývanie, 12 Eur pobyt v škôlke so stravou, ošatenie 30 Eur mesačne, hygiena 5 Eur mesačne, cestovné k lekárovi 5 Eur 9x do roka, t.j. 3,75 Eur mesačne) a po odpočítaní prídavku na dieťa (25,5 Eur) teda na ňu bolo potrebné vynaložiť cca 112,5 Eur mesačne. V súčasnosti už maloletá navštevuje 2. ročník základnej školy, kde na ZRPŠ a školské potreby sú výdavky približne rovnaké ako na mal. D., t.j. 1,67 + 4,17 Eur mesačne. Mal. chodí do družiny, za ktorú sa platí 10 Eur mesačne a má výdavky na hygieny a ošatenie cca 40 Eur. Lieky pravidelne neužíva. Mobilný telefón nemá. Z dôvodov uvedených už v odseku pojednávajúcim o odôvodnených potrebách na mal. C., predstavujú náklady na stravu maloletej A. v domácnosti t. č. 90 Eur mesačne a na bývanie 60 Eur mesačne. Celkovo je tak na úhradu aktuálnych odôvodnených potrieb maloletej potrebné vynaložiť cca 205 Eur (1,67 + 4,17 + 40 + 10 + 90 + 60), a po odrátaní prídavku na dieťa (60 Eur) je zo strany rodičov potrebné na toto maloleté dieťa vynaložiť aktuálne cca 145 Eur (navyššie bez výdavkov na lieky, ak je dieťa choré a bez výdavkov na dopravu k lekárovi) čo je o približne 32,5 Eur viac ako tomu bolo v čase, keď o výživnom na mal. súd rozhodoval naposledy.

29. Pokiaľ sa jedná o osobnú a majetkovú situáciu matky, táto sa zmenila v tom zmysle, že zatiaľ čo naposledy bolo v jej možnostiach dosahovať príjem na úrovni cca 860 Eur (čistá mzda vypočítaná z priemernej hrubej mzdy v hospodárstve SR v 1 štvrtroku 2021), hoci poberala len dávku v hmotnej núdzi a prídavky na tri deti, v súčasnosti bolo vykonaným dokazovaním dostatočne preukázané, že v jej možnostiach je dosahovať príjem v čistom okolo 990 Eur. Matka totiž bola od 20.6.2022 do 22.1.2024 zamestnaná v spoločnosti, kde takýto príjem v čistom dosahovala, a hoci v súčasnosti už nepracuje, nemá žiadne zdravotné a ani iné obmedzenia, ktoré by jej bránili znovu si prácu nájsť a príjem v obdobnej výške dosahovať nakoľko má stredoškolské vzdelanie s maturitou. Má výdavky na svoju stravu 90 Eur mesačne, na bývanie 60 Eur mesačne, na lieky 6 Eur mesačne, na ošatenie a hygieny do 50 Eur mesačne, na hygieny v domácnosti asi 20 Eur mesačne a na mobilný telefón 4 Eur mesačne.

30. Pokiaľ sa jedná o osobnú a majetkovú situáciu otca, ten v čase ostatnej úpravy vyživovacej povinnosti bol nezamestnaný a poberal len dávku v hmotnej núdzi. Nakoľko však pred stratou zamestnania pracoval s tým, že vedel dosiahnuť príjem od viac ako 400 Eur do 550 Eur v čistom, má len základné vzdelanie a v danom čase nemal žiadne zdravotné obmedzenia, v jeho možnostiach v r. 2021 bolo dosahovať aspoň príjem na úrovni minimálnej mzdy v SR, čo je na r. 2021 v hrubom 623 Eur a v čistom 508,45 Eur. V súčasnosti je osobná situácia otca odlišná. Od 2.12.2022 bol uznaný dočasne pracovne neschopným a od 12.6.2023 bol uznaný invalidným pre praktickú slepotu nakoľko má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 80 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V r. 2022 poberal dávku v hmotnej núdzi od 67,80 Eur do 68,80 Eur, v r. 2023 od 115,60 Eur do 172 Eur, v ktorej výške pobera túto dávku aj v súčasnosti. Aktuálne teda už nemožno od otca spravodlivo požadovať (nakoľko to objektívne nie je v jeho možnostiach a schopnostiach) dosahovať aspoň minimálnu mzdu, ktorej výška za r. 2024 predstavuje 750 Eur v hrubom (a cca 614 Eur v čistom). Z dôvodu svojej invalidity otec požiadal o priznanie invalidného dôchodku, ktorý mu priznaný nebol s odôvodnením, že hoci má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % (konkrétne 80 %), potrebný počet rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 34 rokov do 40 rokov je najmenej 8 rokov. On však pred vznikom invalidity (12.6.2023) získal len 4 roky a 86 dní (1546 dní) dôchodkového poistenia. Z osobného listu dôchodkového poistenia (na č. I. 132 spisu) pritom vyplývalo, že otec má evidovaných 852 dní učebného pomeru v r. 2001 - 2003 a 694 dní pracovného pomeru od 2006 do 2022.

31. Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidným, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20240301>> a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

32. Z citovaného ust. teda vyplýva, že pokiaľ osoba nedosiahla dôchodkový vek na nárok na starobný dôchodok, alebo jej dosiaľ nebol priznaný predčasný starobný dôchodok, ktoré podmienky o otca vzhľadom na dátum jeho narodenia (15.5.1985) splnené boli, zákon č. 461/2003 Z.z. kladie na priznanie nároku na invalidný dôchodok len 2 podmienky. Prvou je invalidita (ktorou podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. je pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav), teda taká zmena fyzického

alebo duševného stavu, ktorá nastala bez vôle fyzickej osoby, a ktorá má za následok podstatné zhoršenie schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na rozdiel o prvej podmienky, ktorá, ako už bolo uvedené vyššie, nastáva bez vôle (prípadne aj proti vôli) fyzickej osoby, je druhou podmienkou príslušný počet rokov dôchodkového poistenia pred vznikom invalidity. Podľa § 60 citovaného zákona obdobie dôchodkového poistenia je obdobie povinného dôchodkového poistenia, obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia ako aj obdobie podľa § 142 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20240301>> citovaného zákona, za ktoré bolo dodatočne zaplatené poistné na dôchodkové poistenie. Podľa § 15 zákona č. 461/2003 Z.z. povinne dôchodkovo poistený je okrem iného zamestnanec, samostatne zárobkovo činná osoba, či fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá sa riadne stará o dieťa do šiestich rokov jeho veku; dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba môže byť fyzická osoba po dovŕšení 16 rokov veku, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt alebo povolenie na trvalý pobyt a nemá priznaný predčasný starobný dôchodok. Napokon podľa § 142 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. poistné na dôchodkové poistenie sa môže zaplatiť aj dodatočne za obdobie, počas ktorého fyzická osoba mala prerušené poistenie podľa § 26 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20240301>> tohto zákona, bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie alebo sa sústavne sa pripravovala na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole po dovŕšení 16 rokov veku.

33. Vzhľadom na vek otca ku dňu jeho invalidity (12.6.2023), t.j. 38 rokov, bolo tou podmienkou, ktorú otec nespĺnil na priznanie invalidného dôchodku, najmenej 8 rokov dôchodkového poistenia. Ako už bolo uvedené vyššie, otec tieto roky dôchodkového poistenia mohol získať v prvom rade ako zamestnanec. Otec však získal len 4 roky a 86 dní dôchodkového poistenia, t.j. 1546 dní, z ktorých väčšinu navyše získal ešte ako študent, v období od 2001 do 2003, v ktorom období má evidovaných 852 dní učebného pomeru. Následne má otec od r. 2006 do 2022, t.j. za 17 rokov evidovaných len 694 dní dôchodkového poistenia, čo nepredstavuje ani 2 roky. Možno tak konštatovať, že otec bol za posledných 17 rokov riadne zamestnaný len za menej ako 2 roky. Pokiaľ sa jedná o dôvody, pre ktoré tomu tak bolo, otec na pojednávaní uviedol, že väčšinu času pracoval načierno. Zároveň z odpovedí jeho zamestnávateľov vyplynulo, že otec opakovane žiadal o ukončenia pracovných pomerov, ktoré mal uzatvorené, keď napr. pracovný pomer otca k Jana Ďuríková - VITIS, trvajúci od 1.3.2016 do 30.6.2016, bol skončený na žiadosť otca bez uvedenia dôvodu, pracovný pomer otca k EQUUS a.s., trvajúci od 1.2.2019 do 1.9.2019 bol skončený dohodou na písomnú žiadosť otca (na č.l. 150 spisu) a jeho pracovný pomer k TECHNOGYM E.E, sr.o. , trvajúci od 16.10.2017 do 27.11.2017, bol skončený na žiadosť otca dohodou, keď zamestnávateľ súhlasil z dôvodu jeho veľkej chybovosti, potreby neustálej kontroly zo strany nadriadeného a celkovo veľmi slabého výkonu. Otec teda z vlastnej vôle opakovane ukončovať pracovné pomery so svojimi vtedajšími zamestnávateľmi a následne buď nepracoval alebo pracoval nelegálne. Nakoľko v konaní ani len netvrdil, že mal na ukončenie týchto pracovných pomerov závažné dôvody, možno konštatovať, že otec sa dlhodobo a opakovane vzdával legálneho zdroja príjmu a tým, že pracoval nelegálne podstupoval zároveň nepríjemné majetkové riziká, ktoré v prejednávacom prípade boli dôvodom, pre ktorý otcovi nebol priznaný nárok na invalidných dôchodok. Zároveň otec okrem toho, že nepracoval legálne, nespĺnil ani iné predpoklady na to, aby bol povinne dôchodkovo poistený, t.j. napr. nebol samostatne zárobkovo činnou osobou, nestaral sa o maloleté dieťa do šiestich rokov jeho veku, nezabezpečoval starostlivosť o odkázanú blízku osobu, v čoho dôsledku mu nebol poskytovaný peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, nevykonával osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a podobne (k uvedenému viac v § 15 zákona č. 461/2003 Z.z.) a následky v podobe absencie dôchodkového poistenia v drvivej väčšine obdobia minimálne od r. 2006 do zistenia jeho invalidity v r. 2023 nekompenzoval ani dobrovoľným dôchodkovým poistením alebo doplatením si dôchodkového poistenia podľa § 142 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z.. Povedané inak, aj v prípade, ak sa otec dobrovoľne rozhodol pracovať nelegálne alebo nepracovať, i tak mal možnosť dobrovoľne si dôchodkové poistenie uhrádzať, alebo si dôchodkové poistenie doplatiť, a to kedykoľvek v minulosti. Nakoľko však ani jedným z vyššie citovaných spôsobov nepostupoval, sám zaviniť, že mu po tom, čo bola zistená invalidita, nemohol byť invalidný dôchodok priznaný. Z týchto dôvodov mal súd za to, že hoci aktuálny príjem otca pozostáva len z dávky v hmotnej núdzi v sume 172 Eur, v jeho objektívnych možnostiach by bolo dosahovať aspoň príjem z invalidného dôchodku. V tejto súvislosti súd poukazuje v prvom rade na znenie § 75 ods. 1 ZR, z ktorého vyplýva, že pri určovaní vyživovacej povinnosti sa nevychádza k aktuálnemu príjmu povinného rodiča, ale z toho aké sú jeho schopnosti a tiež možnosti (teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti), a to aj v tom prípade, ak sa takýto rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu

a rovnako bez ohľadu na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Zároveň súd poukazuje na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR, z ktorej vyplýva, že pri určení výšky výživného je rozhodujúci príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 165/2017), že princíp potenciality príjmov nevyžaduje detailné preukázanie všetkých príjmov povinného, pretože použitím tohto princípu súd podľa charakteru správania sa povinného vymedzuje fiktívny (prezumpovaný príjem), ktorý je následne základom pre určenie výživného na dieťa (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31.03.2021 sp. zn. 5Cdo/14/2021) a že pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce; tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. 2. 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018). Pokiaľ teda otcovi za obdobie od ukončenia jeho štúdia, teda od r. 2006, do konca r. 2022, odkedy bol uznaným za pracovne neschopného s následnou invaliditou, t.j. za obdobie 17 rokov postačovalo získať len necelých 6 rokov dôchodkového poistenia (nakolko 2 aj štvrt' roka získal už v rámci učebného pomeru počas prípravy na budúce povolanie), a otec tak neurobil, keď dobrovoľne ukončoval pracovné pomery a uprednostňoval prácu nelegálnu, a navyše negatívne následky tohto svojho konania neodstraňoval ani tým, že by získal iný dôvod povinného dôchodkového poistenia, že by sa dobrovoľne k dôchodkovému poisteniu prihlásil alebo že by spätne v ktoromkoľvek minulom období dôchodkové poistenie doplatil, jednoznačne zavinil skutočnosť, že mu invalidný dôchodok priznaný byť nemohol, keď inak splnil všetky podmienky na jeho priznanie. Preto mal súd za to, že je potrebné pri určovaní možností a schopností otca prispievať na výživu svojich mal. detí vychádzať z príjmu, ktorý by potenciálne dosahoval v prípade, ak by mu na invalidný dôchodok nárok vznikol. Je totiž povinnosťou rodičov, aby venovali všetky sily na dôsledné zaistenie výživy svojich detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia výživy detí (m. m. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. 2. 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018) a ak by súd miesto potenciality príjmov vychádzal z fakticity príjmu, musel by určovať výživné podľa § 62 ods. 3 ZR, t. j. na sumu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. (čo v súčasnosti predstavuje sumu 36,8 Eur mesačne), a teda v živote pasívny rodič by zo svojej pasivity vyťažil i to, že by mu súd určil výživné v najnižšej prípustnej výške, čo by bolo zároveň v zjavnom rozpore so záujmom maloletého dieťaťa na tom, aby boli zabezpečené materiálne podmienky potrebné na jeho zdravý vývoj a vývin.

34. Pokiaľ sa jedná o to, aký by mohol byť predpokladaný príjem otca v prípade, ak by invalidný dôchodok priznaný mal, súd vychádzal z priemernej výšky vyplácaných sólo dôchodkov podľa druhu dôchodku v roku 2023 v € a z priemernej výšky vyplácaných sólo dôchodkov podľa druhu dôchodku v roku 2024 v €, dostupných z webovej stránky www.socpois.sk/sp-transparentne/statistiky <<http://www.socpois.sk/sp-transparentne/statistiky>> , z ktorých vyplynulo, že priemerná výška invalidného dôchodku nad 70 % od júna 2023 (odkedy bol otec uznaný invalidným) do konca r. 2023 predstavovala 510,21 Eur a od januára 2024 je vo výške 545,52 Eur. Pokiaľ teda otec v r. 2021, kedy súd o výživnom naposledy rozhodoval, bol schopný dosahovať minimálnu mzdu, ktorej hodnota v čistom bola cca 508 Eur, v súčasnosti síce nemôže dosahovať aktuálnu výšku minimálnej mzdy (cca 614 Eur v čistom za r. 2024), v jeho možnostiach ale objektívne je dosahovať príjem v takmer identickej výške, ako tomu bolo v r. 2021. V rámci záverečnej reči právna zástupkyňa otca uviedla, že pri určovaní potenciality nie je možno vychádzať z priemernej výšky invalidného dôchodku, a to z toho dôvodu, že keby otec aj odpracoval dostatočný počet rokov, prípadne, keby si doplatil odvody za relevantné obdobie, nie je jasné, že aká by bola výška toho invalidného dôchodku, ktorý by mu bol priznaný. Neuvedla však, z akej výšky potencialného dôchodku a z akých dôvodov by súd vychádzať mal. Podľa § 73 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Povedané inak na výšku invalidného dôchodku má vplyv výška priemerného osobného bodu poistenca (podľa § 62 a 63 cit. zákona je jeho výška závislá od výšky vymeriavacieho základu, t.j. od hrubého príjmu poistenca), dĺžka obdobia dôchodkového poistenia, vek poistenca a

aktuálna dôchodková hodnota. Nakoľko však otec nesplnil podmienku dĺžky obdobia dôchodkového poistenia, nie je možné ani len odhadnúť aká by bola výška jeho invalidného dôchodku, keď okrem toho, že otec mohol mať túto dĺžku 8 rokov (ako minimálny predpoklad pre priznanie tohto dôchodku), ale aj 17 rokov (ako maximálny čas) alebo akýkoľvek iný časový údaj medzi 8 - 17 rokov a zároveň nie je zrejmé, aký by bol jeho vymeriavací základ (t.j. príjem, z ktorého by sa jeho osobný mzdový bod vypočítaval). Preto jediným objektívnym ukazovateľom pre určenie potencionálneho invalidného dôchodku je priemerný invalidný dôchodok, ktorí iní poistenci s invaliditou nad 70 % na území SR poberajú. Pre určenie dôchodku v akejkoľvek inej výške (vyššej, či nižšej) nie sú racionálne dôvody.

35. Pokiaľ sa jedná o výdavky otca, z jeho výsluchu vyplynulo, že býva s matkou, ktorej na bývanie prispieva sumou 50 Eur mesačne, má výdavky na stravu, ktorých výšku uviesť nevedel a tiež výdavky na lieky v sume 90 Eur, keď užíva liek Tebokan (1 tabletu ráno), kvapky Xalatan, ešte ďalšie kvapky, ktorých názov uviesť nevedel a umelé slzy. Výdavky na Tebokan uviedol na 30 Eur (resp. 50 Eur pri svojom druhom výsluchu), na Xalatan tiež cca 30 Eur (resp. 40 Eur pri 2. výsluchu), na umelé slzy a ďalšie kvapky, ktorých názov uviesť nevedel, tiež asi 30 Eur. Dôkazy na preukázanie výšky týchto výdavkov otec súdu nepredložil. Súd si za účelom objektivizácie týchto výdavkov zisťoval lekárskymi správami a dopytmi na lekárov otca (lekárska správa na č.l. 59, lekárska správa na č.l. 71 - 72, lekárska správa na č.l. 103, lekárska správa na č.l. 198 spisu) názvy liekov, ktoré otec berie, a tieto sú nasledovné: Brimonal 0,2 % int opo, Xalatan int opo 3x2,5 ml, Dorzolamid/timonol Olikla a Tebokan 120 mg 30 tbl. Zároveň súd zisťoval približné ceny týchto liekov, pričom zistil, že maximálny doplatok pacienta za liek Xalatan int opo 3x2,5 ml je 2,21 Eur, za liek Brimonal 0,2 % int opo 1x10 ml je tento doplatok max. 0,73 Eur a v prípade lieku Dorzolamid/timonol Olikla 20 mg/ml+5 mg/ml poisťovňa prepláca plnú cenu. Liek Tebokan 120 mg, ktorý je v SR viazaný na lekársky predpis, nemá maximálnu cenu stanovenú, avšak v Českej republike, kde uvedený liek na lekársky predpis viazaný nie je, je tento liek možné kúpiť za cenu do 12 Eur. Prípravky na zvlhčenie očí a umelé slzy stoja od 3,29 do 15,39 Eur, v priemere teda 9,34 Eur. Možno tak rozumne predpokladať, že otec za lieky Brimonal 0,2 % int opo, Xalatan int opo 3x2,5 ml a Dorzolamid/timonol Olikla nezaplatí viac ako 2,94 Eur (súčet maximálnych doplatkov pacienta), za umelé slzy sumu do 10 Eur, a pokiaľ sa jedná o liek Tebokan 120 mg, nie viac ako by zaplatil v ČR, kde je tento liek s plnou úhradou (t.j. 12 Eur). Otec tak na svoje lieky v priemere podľa názoru súdu vynaloží sumu 25 Eur mesačne. Za tohto stavu pokiaľ otec uhrádza za bývanie svojej matke 50 Eur, za lieky 25 Eur a zároveň by uhradil výživné v sume 210 Eur spolu na všetky tri deti tak, ako mal naposledy stanovené, na stravu a ostatné výdavky by mu zostávala ešte suma 225 Eur (ak by súd vychádzal zo sumy dôchodku 510 Eur do konca r. 2023), alebo suma 260 Eur, ak by súd vychádzal zo sumy dôchodku 545 Eur (od januára 2024), t.j. suma dostatočná. Napokon, ak aj otec skutočne na lieky hradí nie sumu 25 Eur ustálenú súdom, ale sumu 90 Eur, ktorú tvrdí, čím by došlo k nárastu jeho výdavkov bez stravy spolu s výživným na 350 Eur mesačne (bývanie 50, lieky 90, výživné 210), stále by mu ostávala k dispozícii suma od 160 do 195 Eur na stravu, ošatenie a hygienu, t.j. viac, ako má na tieto položky napr. matka, u ktorej strava predstavuje 90 Eur a ošatenie s hygienou 50 Eur. Napokon, v prípade, ak má otec v súvislosti so svojim zdravotným stavom osobitne zvýšené výdavky, mal a mohol požiadať o peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov podľa § 19 ods. 1 písm. m/ zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, s tým, že z odpovede na výzvu súdu (na č.l. 162 spisu) na oznámenie, či na ÚPSVaR Veľký Krtíš prebieha alebo prebiehalo konanie o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu, konanie o preukaze alebo konanie o parkovacom preukaze podľa zákona č. 447/2008 Z.z. na základe žiadosti otca, vyplynulo, že prebieha len konanie o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie otca. Peňažný príspevok na opatrovanie, bez ohľadu na to, či bude alebo nebude priznaný, sa však s poukazom na § 40 vyššie cit. zákona poskytuje tej osobe, ktorá opatruje, nie osobe, ktorá je opatrovaná. T. j. nepredstavoval by príjem otca.

36. Ako už bolo uvedené vyššie, na úhradu odôvodnených potrieb mal. C. je v súčasnosti potrebné vynaložiť cca 300 Eur, na D. 140 Eur a na A. 145 Eur, ktoré výdavky otec žiadnym spôsobom nespochybnil. To predstavuje nárast u mal. C. o 205 Eur, u D. o 50 Eur a u A. o cca 32 Eur (t.j. spolu o cca 287 Eur). Za tejto situácie, síce nemožno od otca požadovať, aby sa na zvýšených výdavkoch mal. podieľal zvýšeným výživným, nemožno však ani akceptovať, aby došlo k zníženiu výživného na maloletu deti, keď možnosti a schopnosti matky dosahovať príjem sa zvýšili len o 130 Eur, ktorá nie je dostatočná ani na pokrytie rozdielu, ktorý vznikol nárastom životných potrieb detí od r. 2021 do r. 2024, čo má okrem iného za následok, že mal. C. nechodí na školské výlety a že mal. D. a ani mal. A. nemajú žiadne mimoškolské aktivity. Uvedený záver platí o to viac, že matka dokáže náklady na mal.

deti uhrádzať len z toho dôvodu, že jej je miesto výživného od otca v celkovej sume 210 Eur uhrádzané v rovnakej výške náhradné výživné, a keď otec s týmito deťmi netrávi ani žiadne čas. Preto potom súd návrh otca na zníženie výživného zamietol.

37. O trovách účastníkov konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, keď v konaní neboli tvrdené a ani súdom zistené žiadne tak špecifické okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z jeho účastníkov.

38. Po vyhlásení tohto rozsudku sa matka a kolízny opatrovník vzdali práva na odvolanie voči všetkým výrokom tohto rozsudku. Otec sa vzdal práva na podanie odvolania do výroku o zastavení konania a do výroku o trovách konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Lučenec písomne v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a uvedie sa spisová značka. Okrem toho sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.